

СТАНОВИЩЕ

относно дисертационен труд на Людмила Маринчева Маринова-Бояджијева
за придобиване на образователната и научна степен *Доктор* в
професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по....
(Методика на обучението по биология)

Тема: Концепция за формиране на практически умения в
обучението по биология на чужд език

Член на журито: проф. д-р. Евгения Ковачева

**Университет по библиотекознание и информационни
технологии, катедра „Компютърни науки“**

Становището е изготвено на основание на:

- Заповед на директора на Ректора на СУ, РД-38-138/12/03.2024;
- Първо заседание на научното жури от 26.03.2024.

1. Обща характеристика и актуалност на дисертационния труд

Актуалността на дисертационния труд на тема *Концепция за формиране на практически умения в обучението по биология на чужд език* е безспорна тъй като знаенето на чужд език е една основните компетенции в наши дни. Новите поколения изискват нови подходи за обучение, някои от които са представени от докторанта.

Дисертационният труд е разположен на 244 страници и 80 приложения, използвани са 240 източника. Работата е разделена в четири глави.

Докторантът ясно е дефинирал поставената целите и изследователските въпроси. По принцип целите може да се разглеждат като логически свързаните задачи, на целта създаване на Концепция за формиране на практически умения в обучението по биология на чужд език.

2. Познаване на проблема, компетентност на докторантката в научната област,

публикации и участия в научни форуми

Докторантът борави свободно с терминологията на изследваната област. Използваните литературни източници обхващат период от 55. Само 1/8 са от последните 10 години. Обзорът показва познаване на съвременните тенденции.

Цялостно предоставени са само три статии една, от които е на английски език. От списъка, представен за защита липсва цялостния текст на публикацията – глава от колективна монография, съвместна с научния ѝ ръководите. Четирите публикации са достатъчни за покриване на минималните образователни изисквания дори са с 10 точки повече.

3. Методика на изследването

Докторант Людмила Бояджиева задълбочено проучва и анализира съществуващата литература относно обучението по биология на чужд език. Прави впечатление теоретичната рамка и изведените ключови познания, описаните етапи на изследването, както и систематичния подход при изработване на дисертационния труд.

Структурираните типове задачи в 3 глава могат да се използват директно от преподавателите по чуждоезиково обучение по биология. Представени са добри практики от изследване влиянието на прилагане на практически задачи по биология на английски език върху формирането на практически умения, постигането на компетентности, нагласите към учебната дисциплина биология, което обогатява дисертационната работа.

4. Оценка на резултатите и приносите на кандидата

Докторантът определя 9 приноса като не ги дефинира кои точно са теоретични и кои с практико-приложна значимост.

Така формулираният първи и четвърти приноси:

- „Разширен е теоретичния анализ на идентифицираната корелация задача - формиране на практически умения по природни науки в електронна среда“
- Конструирани са инструкции за възлагане на задачите в електронна среда, с възможности за друг носител.

не са ясни.

Според мен има печатна грешка, но моля докторантът да уточни „теоретичния анализ на идентифицираната корелация задача“.

В текста под „друг носител“ се разбира хартия, ако само това се има предвид, не мога да го приема за принос.

5. Мнения, препоръки и забележки по дисертационния труд

Потвърждението на работната хипотеза е представена ясно в работата, но самото ѝ поставяне изисква малко повече яснота.

При форматиране би било добре да не се оставят „големи“ празни полета, а да има по-голяма гъвкавост на текста, например на страница 83 остава много място, защото Фигура 7 не може а се събере в останалото място. За самата фигура 7, добре би било да е малко по-голяма и текстът в нея да не е само с главни букви защото така се получава ефектът на „крещене“, допълнително заема повече място и е по-нечетимо. Центрирането не е винаги най-доброто решение Фигура 7 не е изолиран случай, стилът на част от фигури е подобен.

Похвално е, че към всяка задача са разработени критерии за оценка. Главният източник за критерии е от повече от 30 годишен. Бих насочила да се обърне внимание и на някои по-съвременни източници и използването на т.нар рубрики (Ambrose S, Bridges M, DiPietro M, Lovett M, Norman M (2010) How Learning Works, 7 Research-Based principles for Smart Teaching, Jossey-Bass, ISBN 978-0-470-48410-4

6. Лични впечатления за докторанта

Не познавам лично докторант Людмила Маринова-Бояджиева

7. Заключение

Отправените препоръки и забележки не омаловажават стойността на разработката.

Докторантът притежава задълбочени теоретични знания по тематиката, както и способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания и практическо внедряване на постигнатите резултати.

Считам, че дисертацията е актуална, направените и анализирани изследвания за влиянието на практически задачи по биология на английски език върху формирането на

практически умения, постигането на компетентности, нагласите към учебната дисциплина биология може да намерят приложение в училищния курс по биология.

Представеният дисертационен труд като обем и значимост на изследванията представлява една задълбочена и завършена изследователска разработка, съдържа достатъчно научни, научно приложни и приложни приноси. Удовлетворени са изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за неговото прилагане, както и на Правила и процедури за приемане и обучение на докторанти и придобиване на ОНС доктор.

Считам, че представената работа е самостоятелен труд на докторанта и използваните източници са коректно цитирани в текста и описани в библиографията. Работата е проверена в система за плагиаризъм.

Постигнатите резултати ми дават основание да предложа на научното жури да присъди степента доктор на докторант Людмила Маринчева Маринова-Бояджиева в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..... (Методика на обучението по биология).